

Memo **Vraagtekens bij gebruik van de *Standard der Baubiologische Messtechnik (SBM-2015)***

Verantwoording	Deze korte beschrijving geeft een eerste indruk. Indien er behoefte is, bijvoorbeeld vanwege vragen uit de samenleving of media, kan deze eerste indruk uitgewerkt worden tot een met alle deelnemers afgestemde Kennisplatformreactie.		
Datum	05 07 2017	Bijlagen	-
Opsteller	Kennisplatformbureau	Referentie	KP EMV 20170705

Aanleiding

Het komt voor dat in Nederland metingen van de sterkte van elektrische, magnetische en elektromagnetische velden worden uitgevoerd volgens de zogeheten *Standard Baubiologische Messtechnik (SBM-2015, incl. Richtwerte en Randbedingungen)*. De SBM-richtwaarden in deze documenten wijken af van de blootstellingslimieten die in Nederland worden gehanteerd en die van Europese aanbevelingen en richtlijnen zijn afgeleid. Dit roept soms vragen op. Dit memo geeft een wetenschappelijke duiding van de SBM-documenten.

Eerste indruk

Het Kennisplatform plaatst vraagtekens bij de wetenschappelijke grondslag van de SBM-documenten. Een waarschuwing bij de toepassing ervan en bij de beoordeling van metingen volgens de SBM-documenten is daarom op zijn plaats. Ze wekken de indruk dat vanaf de SBM-richtwaarden gezondheidseffecten optreden. Hiervoor bestaat geen wetenschappelijke aanleiding of bewijs.

Achtergrond

De SBM-documenten zijn opgesteld door de Duitse journalist Wolfgang Maes die zichzelf bouwbioloog noemt. Bouwbiologie is in Nederland geen erkende wetenschappelijke opleiding en de beroepstitel bouwbioloog is niet beschermd. Het meest recente document op de Website van Maes is de SBM-2015, Baubiologische Richtwerte für schlabereiche. Websites over bouwbiologie verwijzen naar dit document of zijn voorganger, de SBM-2008. Deze richtwaarden voor elektrische, magnetische en elektromagnetische velden zijn volgens de auteur gebaseerd op wetenschap en ervaring van mensen. De natuurkundige en medisch-wetenschappelijke onderbouwing van de getallen ontbreekt echter. De SBM-documenten geven richtwaarden zonder de meettechniek te omschrijven en de meetgrootheden te definiëren. Opvallend hierbij is dat de meetgrootheden worden uitgedrukt in zodanige eenheden waardoor grotere getallen ontstaan dan gebruikelijk is en de situatie ernstiger lijkt. In de documenten worden woorden gebruikt zoals 'normaal', 'abnormaal', 'verdacht' of 'opzichtig' en wordt de indruk gewekt dat er een verband met gezondheidseffecten bestaat. Hiermee bieden de SBM-documenten de 'meetdeskundige' de mogelijkheid om zijn eigen interpretatie van de meetgegevens te maken.

Alle apparatuur die in Europa op de markt wordt gebracht, moet voldoen aan de blootstellingslimieten van de Europese Unie die van de adviezen van de International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (ICNIRP) zijn afgeleid. Het toepassen van de strengere SBM-richtwaarden leidt ertoe dat vrijwel elke ruimte waarin deze apparatuur wordt gebruikt niet aan deze SBM-richtwaarden zal voldoen.

Mensen die zich bouwbioloog of 'meetdeskundige' noemen, passen de SBM-documenten toe en gebruiken verschillende soorten meetapparatuur die niet altijd professioneel zijn. Ze geven daarbij aan lid te zijn van een soort beroepsverband en suggereren daarmee een bepaalde erkenning. Na het uitvoeren van een meting bestempelen ze situaties bijvoorbeeld als 'verdacht' en adviseren dan producten en maatregelen om de blootstelling te beperken. Het is niet duidelijk en soms twijfelachtig of die producten en maatregelen de blootstelling daadwerkelijk verlagen.

Voor mensen die zich zorgen maken over de mogelijke gevolgen van blootstelling aan elektromagnetische velden biedt het Kennisplatform een aantal tips waarmee de blootstelling verminderd kan worden. Hiermee probeert het Kennisplatform te voorkomen dat mensen metingen laten uitvoeren, waardoor ze ongerust kunnen worden, en zich laten verleiden tot het kopen of laten installeren van producten die de blootstelling niet of nauwelijks verlagen

(<http://www.kennisplatform.nl/onderwerpen/elektrogevoeligheid/omgaan-met-emv/>)

Referenties

<https://www.baubiologie.de/sbm/>

- Standard der baubiologischen Messtechnik SBM-2015
- Baubiologische Richtwerte für Schlafbereiche SBM-2015
- Messtechnische Randbedingungen, Erläuterungen und Ergänzungen zum SBM-2015